Dosarul nr. 5r-91/24
4-24099569-28-5r-05092024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

06 iunie 2025 mun. Edineț

Judecătoria Edineţ, sediul Central
În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Toma Alexandru
Grefier Burlac Corina

examinând, în ședință de judecată publică, contestația depusă de Prodan Mihail împotriva deciziei agentului constatator din cadrul IP Edineț, Nistor Alexei din data de 09 iulie 2024, emisă pe marginea plângerii înregistrată în Registrul R-2 al IP Edineț cu nr. ***** din 29 februarie 2024,

a constatat:

La data de 09.07.2024, prin decizia agentului constatator al IP Edineț, Nistor Alexei, emisă pe marginea sesizării colective parvenite de la locuitorii satului *****, raionul Edineț, Prodan Mihail, Spînu Gheorghe, Cojocaru Clava, Prodan Alexandra, Țentiu Maria, Lungu Dora, Alecciuc Galina, Podari Ion, Moraru Clavdia, pe acțiunile pretinse a fi ilegale ale Primarului *****in, exprimate prin organizarea demolării în lipsa actelor permisive a construcției „Casa de cultură nefinisată”, fără număr cadastral, înregistrată în Registrul R-2 al IP Edineț cu nr. *****, prin care s-a dispus de încetat procesul contravențional în baza art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional.

La data de 05 septembrie 2024 petiționarul Prodan Mihail, a depus prin intermediul secretariatului IP Edineț, contestație împotriva deciziei agentului constatator al IP Edineț emisă pe marginea plângerii sale.

În argumentarea contestației, petiționarul a indicat că, prezenta cerere se datorează inacţiunii poliţiei și procuraturii pe marginea examinării materialului înregistrat în registul de infracţiuni şi incidente nr. ***** din 29.02.2024.

Indică că, dânsul Prodan Mihail împreună cu Spînu Gheorghe, Cojocaru Clava, Prodan Alexandra, Ţentiu Maria, Lungu Dora, Alecciuc Galina, Podari Ion, Moraru Clavdia, au depus în adresa Procuraturii raionului Edineţ, plângere pe faptul că cet. *****in în perioada anilor 2022-2023 fără întocmirea cărorva acte corespunzătoare, a dispus, organizat, demontare/demolare construcţiei - casa de cultură a satului *****, însuşindu-şi materialele de construcţie, prin ce a

cauzat bugetului primăriei un prejudiciu de 1 000 000 (un milion) lei. Totodată au solicitat să fie verificate, constatate şi să fie întreprinse măsuri necesare, după caz a începe urmărirea penală privind comiterea de către cet. *****in, primarul satului *****, raionul Edineţ, a infracţiunii prevăzute de art. 190 Cod penal.

Materialul nr. ***** a fost remis pentru examinare către IP Edineţ, cu indicaţia de a verifica argumentele expuse în plângerea colectivă.

La data de 05.04.2024 şeful SP nr.4 Zăbriceni al IP Edineţ comisar Adrian Nistor i-a remis o informaţie cu nr. 34/35-3358, din care rezultă lipsa faptului contravenţiei în acţiunile lui *****in, precum şi informează că în temeiul art. 448 alin. (l) Cod contravențional, este în drept să conteste decizia agentului constatator emisă asupra cauzei contravenţionale.

Susține petiționarul că, de către IP Edineţ nu au fost întreprinse toate acţiunile necesare în vederea examinării şi soluţionării prezentei cauze, fapt pentru care la data de 15.04.2024 a depus o plângere la Procuratura Edineţ.

Menționează că, „Casa de cultură nefinisată” din satul *****, raionul Edineț a fost înregistrată după unitatea administrativ-teritorială Primăria satului *****, raionul Edineţ, aceasta face parte din bunurile imobile din cotele valorice. *****in, Primarul satului *****, prin acţiunile sale a prejudiciat interesele locuitorilor satului ***** care dispun de cote-părţi valorice din acest bun imobil.

Comunică că, în răspunsul din data de 05.04.2024 se face referire la nişte date neverificate. Pentru a demonstra faptul că „Casa de cultură nefinisată” din satul ***** face parte din bunurile imobile din cotele valorice, la data de 11.04.2024 a depus o cerere către Asociaţia Producătorilor Agricoli Edinagronord cu întrebarea: dacă „Casa de cultură nefinisată” din satul ***** este înregistrată după unitatea administrativ-teritorială ***** şi dacă face parte din Bunuri imobile pe cote valorice?

Tot la data de 11.04.2024 a depus o cerere către Primăria satului *****, prin care a solicitat să-i elibereze copia actului emis de Primarul satului ***** de casare a materialelor de construcţie a „Casei de cultură nefinisată” din satul *****.

Întrucât informaţia prezentată de Primăria satului *****, în Actul din 14.03.2024 a Comisiei pentru evaluarea materialelor de construcţie la demolarea Casei de Cultura, are la bază o Decizie locală nr. 1/20 din 04.03.2024 semnată de consilierii Podaru Victor, Cebanu Marcel, Spînu Vasile, Spînu Ghenadie, Spînu Maria, Croitor Felicia, sp. reg. reg.funciar şi cadastral, care ar fi decis demolarea casei de cultura, demolată deja cu un an în urmă. Tot prin Actul din 14.03.2024 a Comisiei pentru evaluarea materialelor de construcţie la demolarea casei de cultură, a decis casarea materialelor de construcţie, materiale de construcţie care deja nici nu sunt în natură.

La actul datat cu 14.03.2024 a fost anexată o listă a coproprietarilor bunurilor, cotelor părţi valorice a gospodăriei Agrofirma „*****” din satul *****, raionul Edinet, care ar fi participat la Aduarea Generală a Cotaşilor.

Însă din lista anexată la actul primăriei, o parte din aceștia sunt decedaţi, alţi ţintuiţi la pat, slab văzători, fizic prezenţa lor la Adunarea Generală a Cotaşilor este imposibilă. Adică nu a avut loc nici o adunare generală, doar s-au strâns semnături prin sat. Cei indicaţi în lista întocmită, persoane preluate din lista întocmită de primărie nu numai că nu cunosc despre o careva adunare generală, dar n-au primit nici un bănuţ din cota valorică ce li se cuvine.

În acest sens a fost depusă o plângere suplimentară la Procuratura raionului Edineţ, cu anexarea Actului din 14.03.2024 a Comisiei pentru evaluarea materialelor de construcţie la demolarea Casei de Cultură şi lista persoanelor prezenţa cărora la Adunarea Generală a Cotaşilor era imposibilă.

La data de 15.05.2024 procurorul din Procuratura raionului Edineţ a examinat plângerea/petiţia P-34/24 depusă în privinţa rezultatului examinării de către IP Edineţ a plângerii colective a locuitorilor satului *****, Prodan Mihail, Spînu Gheorghe, Cojocaru Clava, Prodan Alexandra, Ţentiu Maria, Lungu Dora, Alecciuc Galina, Podari Ion, Moraru Clavdia, privind acţiunile ilegale săvârşite de primarul satului ***** raionul Edineţ, Ţîţanu Mihail, exprimate prin organizarea demolării în lipsa actelor permisive, a construcţiei „Casa de cultură nefinisată”, fără număr cadastral. Tot atunci procurorul în Procuratura raionului Edineţ a remis materialul nr. ***** șefului IP Edineț, cu o serie de indicații.

Evidențiază că pentru a demonstra faptul că „Casa de cultură nefinisată” din satul ***** face parte din bunurile imobile din cotele valorice la data de 11.04.2024 a depus o cerere către Asociaţia Producătorilor Agricoli Edinagronord, însă răspuns la solicitare a fost acordat doar după depunerea unei cereri repetate.

Întrucât informaţia de la Asociaţia Producătorilor Agricoli Edinagronord a fost eliberată cu întârziere, la data de 28.05.2024 a depus către Procuratura raionului Edineţ o cerere/plângere suplimentară nr. 2, prin care a fost anexat răspunsul Asociaţiei.

Asociaţia Producătorilor Agricoli Edinagronord prin răspunsul nr. 13 din 15.05.2024 î-l informează că, „Casa de cultură nefinisată” din satul ***** este înregistrată după unitatea administrativ-teritorială ***** şi face parte din Bunuri imobile pe cote valorice.

Accentuează că, în pofida eforturilor şi contribuţia activă pe care a manifestat-o, IP Edineţ nu a depus diligenţa de a investiga acţiunile ilegale ale primarului localităţii satului *****, care fără întocmirea cărorva acte corespunzătoare, a dispus, organizat, demontare/demolare construcţia – „Casa de

cultură a satului *****”, însuşindu-şi materialele de construcţie, prin ce a cauzat bugetului primăriei un prejudiciu de 1 000 000 (un milion) lei, MD.

La data de 15.07.2024 șeful SP nr. 4 Zăbriceni al IP Edineţ comisar Adrian Nistor i-a remis o informaţie cu nr. 34/35-6783, din care rezultă lipsa faptului contravenţiei în acţiunile lui *****in, precum î-l informează că în temeiul art. 448 alin. (l) Cod contravențional poate să conteste decizia agentului constatator emisă asupra cauzei contravenţionale.

Menționează că, IP Edineţ în subordinea Inspectoratului General al Poliţiei este o instituţie publică specializată a statului în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra libertatea şi drepturile fundamentale ale omului, dar nu a le îngrădi.

La data de 05.04.2024 şeful SP Zăbriceni al IP Edineţ comisar Adrian Nistor i-a remis o informaţie cu nr. 34/35-3358, la data de 15.07.2024 i-a remis o altă informaţie cu nr.34/35-6783, precum şi la data de 19.08.2024 i-a remis o informaţie cu nr. 34/35-8086 din care rezultă că au fost nişte decizii, însă fără a fi remise în adresa sa.

La data de 11.04.2024 printr-o cerere adresată IP Edineţ a solicitat eliberarea deciziei, care a fost emisă în urma examinării materialului nr. *****.

Tocmai la data de 22.08.2024 prin intermediul oficiului poştal a recepţionat decizia din 09.07.2024 pe rezultatul examinării materialului R-2 nr. ***** din 29.02.2024, semnată de șef al SP nr.4 Zăbriceni al IP Edinet comisar Adrian Nistor.

În conţinutul deciziei IP Edineţ din 09.07.2024 pe rezultatul examinării materialului R-2 nr.***** din 29.02.2024, ar fi fost efectuate o serie de acţiuni în urma cărora agentul constatator ar fi ajuns la concluzia că procesul contravenţionl urmează a fi încetat în baza art. 441 alin. (l) lit. a) Cod contravențional, din lipsa faptului contravenţional.

Argumentează că, agentul constatator l-ar fi audiat pe cet. Cojocaru Constantin, Cojocari Ana, Condrea Eugenia, Spînu Ion, Lungu Maria, Spînu Maria, Lungu Fiodor, Podari Olga, Marchitan Maria, Spînu Ina, Moroz Nina, Moraru Nina, Cebanu Marcel, Spînu Ecaterina, Aramă Vera, Sanduleac Anatolie, Ciobanu Ruslan, Spînu Vasile, Podaru Victor, locuitori ai satului ***** raionul Edineț. Adică au fost audiate o serie de persoane, dar nicidecum persoanele cu drept de cotă parte din lista cotaşilor aflaţi în imposibilitate de a vota, foto de la pag 3 în prezenta cerere.

Indică că, lista cotaşilor aflaţi în imposibilitate de a vota a fost anexată de mai multe ori, la diferite plângeri, însă intenţionat s-a trecut peste aceste persoane. Adică au fost audiaţi cetăţeni din localitatea satul *****, numai nu cele care ar fi trebuit să fie audiate.

Agentul constatator a mai constatat că a fost examinat un material de către CNA, ca rezultat ar fi fost excluse semnele calificative ale contravenţiei prevăzute de art. 313 Cod contravențional.

Mai indică că, la data de 11.11.2016 de Procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticoruţie a fost emisă ordonanţa de clasare a procesului penal cu scoaterea persoanei de sub urmărire penală. Cauza penală a fost pornită la 21.09.2015, materialele cauzei penale nr. 2015140465. *****in este scos de sub urmărire penală în lipsa în acţiunile acestuia a elementelor infracţiunii prevăzute de art. 328 Cod penal, însă recunoscut culpabil de săvârşirea contravenţiei prevăzută de art. 313 Cod contravenţional- depăşirea atribuţiilor de serviciu, adică săvârşirea unei acţiuni care depăşeşte în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege şi care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întruneşte elemnetele constitutive ale infracţiunii.

*****in a fost eliberat de răspunderea contravenţională pe motivul expirării termenului de prescripţie de atragere la răspunderea contravenţională, nu pentru că nu este vinovat de cele săvârşite.

Materialele cauzei penale nr. 2015140465, soldate cu ordonanţa de scoatere de sub urmărire penală se referă la mijloace băneşti transferate în anii 2014-2015 pentru reparaţie, iar obiectul plângerii depusă la moment, materialele cauzei penale 2024140752 este despre demontarea/demolarea construcţiei – „Casa de cultură” a satului *****, acțiuni prin care a însușit materialele de construcție, cu cauzarea bugetului primăriei un prejudiciu de 1 000 000 lei.

Concluzionează că, în cadrul cauzei penale nr. 2024140752 nu au fost efectuate, absolut de loc, nimic, nici o careva acţiune de investigaţie ori de constatare a infracţiunii.

Agentul constatator șeful SP nr.4 Zăbriceni al IP Edineţ comisar Nistor Adrian cât şi procurorul din Procuratura raionului Edineţ fără a cerceta sub toate aspectele, complet şi obiectiv circumstanţele cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia lui *****in în săvârșirea unei infracţiuni, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana respectivă în a cărei privinţă urma a fi verificate necesitatea pornirii sau nu a unui proces penal pe art. 328, art. 190 CP al RM, or, aceste obligaţiuni rezultă din conţinutul însăşi a plângerii sale prin care organul procuraturii a fost sesizat despre eventuala săvârşire a unei infracţiuni prevăzute de art. 190 Codul Penal al RM de către *****in. Astfel, neîntemeiat, pripit fără a efectua careva acţiuni de colectare şi de administrare a probelor privind săvârşirea sau nu a infracţiunii de către *****in, a fost emisă o decizie de încetarea cauzei contravenţionale.

Agentul constatator șeful SP nr. 4 Zăbriceni al IP Edineţ contrar prevederilor art. 274 Cod de procedură penală, nu a dat o apreciere obiectivă a circumstanţelor descrise în plângere.

Consideră că plângerea urma a fi examinată cu elucidarea tuturor circumstanţelor numai prin transmiterea sesizării către organul de urmărire penală al IP Edineţ și examinarea în ordinea art. 274 CPP al RM.

Agentul constatator șeful SP nr. 4 Zăbriceni al IP Edineţ nu are calitate de ofiţer de urmărire penală, nu era în drept de a constata lipsa sau prezenţa în acţiunile unei persoane a elementelor unei infracţiuni, or, această competenţă aparţine exclusiv organului de urmărire penală prin prisma prevederilor art. 274 şi 278 Cod de procedură penală, examinarea căreia urma a fi finisat cu adoptarea în acest sens a unei ordonanţe, dar nu decizii, cu referire la prevederile art. 274 alin.(l) Cod de procedură penală.

Urmare a celor relatate, analizând situaţia de fapt stabilită, totalitatea circumstanţelor şi condiţiilor stabilite, în cumul cu celelalte împrejurări ale speţei, consideră necesar de a admite prezenta cerere.

Petiționarul Prodan Mihail, în cadrul ședinței de judecată a susținut contestația depusă și a solicitat admiterea acesteia pe motivele de fapt și de drept invocate. Suplimentar a explicat că, agentul constatator nu a examinat obiectiv acest caz, eliberându-i un răspuns nejustificat, fără o expertiză tehnică, fără o adunare generală a coproprietarilor imobilului – casa de cultură nefinisată, de la care materialele au fost vândute de către persoana cu care s-a înțeles verbal, la lucrările efectuate pentru demolare. La demolarea acestui imobil s-a luat la bază decizia consiliului din 17.03.2023 pe care o consideră ilegală, deoarece consiliul nu poate decide demolarea imobilului care aparține coproprietarilor, consiliul poate doar propune coproprietarilor adunării generale demolarea. Adunarea generală a coproprietarilor nu a avut loc, semnăturile au fost strânse prin sat de către șeful casei de cultură și șefa bibliotecii din sat. Cet. *****in împreună cu o altă persoană cu care s-a înțeles verbal a făcut aceste lucruri fără ca proprietarii să cunoască despre aceasta. Mai mult ca atât, la 03.03.2024, consiliul formează o comisie care să evalueze materialele căpătate în urma demolării casei de cultură. Această decizie a fost susținută de 5 consilieri care sunt din echipa primarului, restul consilierilor au votat împotrivă. Comisia pentru demolare a fost formată din 5 consilieri și inginerul cadastral. Pentru demolarea casei de cultură trebuia ca primarul să încheie un contract de prestare a serviciilor, să fie arătată suma și termenul de executare a acestor lucrări, însă primarul nu a întocmit un careva act. Sunt martori care au procurat aceste materiale. Lista coproprietarilor la casa de cultură nefinisată conține 800 de persoane, dar au semnat pro demolare doar 200 de persoane. Au semnat sub argumentul că casa de cultură este periculoasă pentru copii. Pe toată perioada de activitate a primarului nu s-a efectuat nici o lucrare la

casa de cultură nefinisată. Materialele de construcție au fost vândute, iar în contul primăriei nu s-au încasat careva mijloace bănești. Comisia a întocmit acte de evaluare a materialelor, care au fost evaluate cu 0 lei (f. d. 68).

Agentul constatator Nistor Alexei, în cadrul ședinței de judecată a solicitat respingerea contestației, considerând legală decizia emisă de IP Edineț la 09.07.2024.

*Persoana interesată *****in* în ședința de judecată a solicitat respingerea contestației ca fiind neîntemeiată.

Avocatul petiționarului Odobescu Ghenadie în ședința de judecată nu s-a prezentat, prin cereri solicitând examinarea cauzei în lipsă. Ținând cont de cererile depuse, instanța a dispus examinarea cauzei în absența avocatului petiționarului Odobescu Ghenadie.

Studiind contestația formulată, materialul contravențional, audiind poziția participanților prezenți la proces, toate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept relevante speței, instanța de judecată ajunge la concluzia privind necesitatea admiterii contestației formulate de Prodan Mihail, din următoarele considerente.

Conform art. 448 alin. (1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale.* ***Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447[1] alin. (8).***

Cu referire la termenul depunerii contestației de către petiționarul Prodan Mihail, instanța va reține următoarele.

Prin scrisoarea nr. 34/35-6783 din 15.07.2024, se confirmă faptul că decizia din data de 09.07.2024, emisă pe marginea plângerii înregistrate în Registrul R-2 al IP Edineț cu nr. ***** din 29.02.2024 a fost expediată în adresa lui Prodan Mihail la data de 15.07.2024 (f. d. 121 matarialul contravențional), astfel, instanța de judecată constată că contestația din data de 05.09.2024 a fost depusă în termenul legal, stipulat la art. 448 Cod contravențional, or acte care ar confirma data recepționării de către petiționar a deciziei pe care o contestă, nu au fost anexate la materialele cauzei.

În continuare, instanța va verifica legalitatea şi temeinicia deciziei agentului constatator al IP Edineț, Nistor Alexei, emisă pe marginea plângerii colective parvenită de la locuitorii satului *****, raionul Edineț, Prodan Mihail, Spînu Gheorghe, Cojocaru Clava, Prodan Alexandra, Țentiu Maria, Lungu Dora,

Alecciuc Galina, Podari Ion, Moraru Clavdia pe acțiunile pretins a fi ilegale ale Primarului *****in, înregistrată în Registrul R-2 al IP Edineț cu nr. ***** din 29.02.2024, prin care s-a dispus de încetat procesul contravențional în baza art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional.

Conform prevederilor art. 374 alin. (3) Cod contravenţional, *procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Ziliberberg vs Moldova (61821/100, 1 februarie 2005) a decis că contravenţia comportă un caracter ”penal” pentru scopurile art. 6 din Convenţie, din care considerente instanţa aplică normele generale ale procesului contravenţional prevăzute de Codul contravenţional şi cele prevăzute de 6 al Convenţiei Europene pentru apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

Dreptul la un proces echitabil, prevăzut la art. 6 din Convenţie stipulează că *orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcărilor drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunţată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia în interesul moralităţii, a ordinii publice ori a securităţii naţionale într-o societate democratică, atunci cînd interesele minorilor sau protecţia vieţii private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă atunci cînd, în împrejurări speciale publicitatea ar fi de natură să aducă atingerea intereselor justiţiei. Orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăţia sa va fi legal stabilită.*

În conformitate cu art. 7 Cod contravenţional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Aceasta pentru că, potrivit art. 374 alin. (2)-(2^1) Cod contravenţional, *procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea condițiilor și cauzelor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Procesul contravenţional începe de drept din momentul*

sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenţiei.

Instanța de judecată examinând nemijlocit materialul contravențional R-2 nr. ***** din 29.02.2024 (prezentat instanței în original), constată că, la emiterea deciziei sale, agentul constatator s-a bazat pe următoarele înscrisuri:

- decizia pe rezultatele controlului materialului R-2 nr. ***** din 29.02.2024, emisă de agentul constatator Nistor Alexei, prin care s-a dispus de încetat procesul contravențional în baza art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional (f. d. 1 materialul contravențional);

- plângerea colectivă depusă de locuitorii satului *****, raionul Edineț, Prodan Mihail, Spînu Gheorghe, Cojocaru Clava, Prodan Alexandra, Țentiu Maia, Lungu Dora, Alecciuc Galina, Podari Ion, Moraru C.G., potrivit căreia, în temeiul art. 262 alin. (1), pct. 1) și art. 274 alin. (1) Cod de procedură penală, au solicitat de a fi verificate, constatate și întreprinse măsurile necesare, după caz începerea urmăririi penale privind comiterea de către *****in, primarul satului *****, raionul Edineț a infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal;

- plângerea suplimentară înregistrată în adresa Procuraturii raionului Edineț la data de 08.05.2024 depusă de către Prodan Mihail;

- procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Spînu Maria din 05.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Lungu Fiodor din 05.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Lungu Maria din 07.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Condrea Eugenia din 08.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Cojocaru Ana din 09.06.2024;

-certificatul eliberat de către Primăria satului *****, raionul Edineț la 08.07.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Cojocaru Constantin din 10.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Moraru Nina din 12.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Moraru Nina din 13.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Marchitan Maria din 14.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Podaru Victor din 16.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Cebanu Marcel din 17.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Spînu Vasile din 17.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Spînu Ecaterina din 18.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Spînu Ina din 19.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Aramă Vera din 19.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Podari Olga din 19.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Spînu Ion din 28.06.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Botnariuc Gema din 08.07.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Moraru Corneliu din 08.07.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Ciobanu Ruslan din 08.07.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Sanduleac Anatolie din 08.07.2024;

-procesul-verbal de consemnare a declarațiilor lui Prodan Mihail din 09.07.2024.

În conformitate cu art. 440 alin. (1)-(3) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.* ***Agentul constatator este sesizat prin plângere*** *sau denunț ori se autosesizează când dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale. În cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea și să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol*.

Conform cu art. 447[1] alin. (2) și (3) Cod contravențional, ***după examinarea cauzei contravenționale, agentul constatator,*** *autoritatea competentă (persoana abilitată să examineze cauza), după caz,* ***emite decizia asupra cauzei****. Decizia*

comisiei administrative asupra cauzei contravenționale se adoptă sub formă de hotărâre.

Decizia trebuie să conțină:

1) data (ziua, luna, anul) emiterii deciziei;

2) denumirea autorității (numele, prenumele, calitatea persoanei abilitate să examineze cauza) care a emis decizia, data examinării cauzei;

3) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul de identitate, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

4) expunerea circumstanțelor stabilite în cadrul examinării cauzei;

5) norma contravențională care încadrează fapta persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional;

6) soluția asupra cauzei, care poate fi:

a) încetarea procesului contravențional;

b) stabilirea vinovăției persoanei privind săvîrșirea contravenției imputate și, după caz, aplicarea sancțiunii contravenționale;

7) soluția referitoare la obiectele și la documentele ridicate (corpurile delicte);

8) în cazul sancționării, mențiunea privind informarea contravenientului despre dreptul de a plăti jumătate din cuantumul amenzii, dacă plata este efectuată în cel mult 72 de ore de la stabilirea amenzii;

9) mențiunea privind dreptul de contestare a deciziei, în conformitate cu prevederile art.448.

Conform prevederilor art. 448 alin. (1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator* ***sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod****, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447[1] alin.(8).*

Potrivit constatărilor CtEDO în cauza Ozturk vs Germania (hotărârea din 21 februarie 1984) „În dreptul intern al multor state părți la Convenție operează distincția între infracțiune, delicte și contravenții. Pe de altă parte, ar fi contrar obiectului și scopului art. 6, care garantează oricărei persoane dreptul la un proces echitabil, dacă statelor le-ar fi permis să excludă din câmpul de aplicare al art. 6 o întreagă categorie de fapte pe motivul că acestea sunt contravenții”.

Ca urmare, ținând cont de normele generale ale dreptului procesual penal, raportate la normele dreptului procesual contravenţional, urmează a fi menţionat, că instanţa de judecată nu este organ de constatare şi nu se manifestă în favoarea unei părţi, or potrivit practicii CEDO în cauze referitoare la contravenţii sunt aplicabile prevederile art. 6 din CEDO, cu toate garanţiile conferite de acesta, contravenientul beneficiind de prezumția de nevinovăţie (cauza Anghel c. României), sarcina probei revenind organului constatator, cu respectarea în acest mod a principiului egalităţii armelor.

În cauza Fomin vs Moldova, cererea nr.36755/06, Curtea a statuat că, „rolul unei decizii motivate trebuie să demonstreze părţile că ele au fost auzite. Mai mult ca atât, o decizie motivată oferă părţilor posibilitatea de a contesta, precum şi posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanţă de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administraţiei Justiţiei (*c.f. Hirvisaari vs Finland, nr.49684/09, paragraf 30, 27.09.2001*)".

Potrivit art. 387 alin. (3) și (6) Cod contravențional, victima are dreptul: a) la înregistrarea neântârziată a cererii sale în modul stabilit, la soluţionarea cererii de către agentul constatator, la informare privitor la decizia adoptată; b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretenţiilor sale; c) să-şi retragă cererea în cazurile prevăzute de lege; d) să atace decizia autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională; e) să fie asistată în procesul contravenţional de un apărător ales; e[1]) să ia cunoştinţă de toate procesele-verbale ale acţiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecţiilor sale în procesul-verbal; e[2]) să ia cunoştinţă de materialele dosarului contravenţional după încheierea acţiunilor agentului constatator întreprinse în vederea constatării faptei contravenţionale şi după remiterea dosarului spre examinare şi să noteze orice informaţii din dosar; f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenţie, deciziile luate şi hotărîrile adoptate în cauza respectivă; g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale ale dosarului contravenţional decât cele indicate la lit. f) cu respectarea regimului informaţiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informaţiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăţi stabilite de Guvern, care nu va depăşi cheltuielile suportate de către agentul constatator sau de către instanţa de judecată pentru eliberarea acestora. Victima are și alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

Așadar, instanța de judecată în urma studierii materialului nr. ***** din 29.02.2024 reține că, la data de 09.07.2024, agentul constatator a emis decizia în baza art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, prin care a dispus de încetat procesul contravențional în baza art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional fără a

întreprinde întreg spectrul de acțiuni necesare și suficiente pentru constatarea existenței/inexistenței faptei contravenționale, or, în conformitate cu art. 425, alin. (3) Codul contravențional, *aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege*.

În prim plan, instanța va reitera că agentul constatator, înregistrând plângerea colectivă a locuitorilor satului *****, raionul Edineț, Prodan Mihail, Spînu Gheorghe, Cojocaru Clava, Prodan Alexandra, Țentiu Maria, Lungu Dora, Alecciuc Galina, Podari Ion, Moraru Clavdia, pe acțiunile pretinse a fi ilegale ale Primarului *****in, exprimate prin organizarea demolării în lipsa actelor permisive a construcției „Casa de cultură nefinisată", fără număr cadastral și plângearea suplimentară depusă de Prodan Mihail, înregistrate în Registrul R-2 al IP Edineț, urma a le atribui calitatea procesuală ultimilor, și anume urma a fi recunoscuți în calitate de victime, după care audiați în calitatea sa de victime, cu aducerea la cunoștință a drepturilor și obligațiilor lor. Or, contrar prevederilor legale, agentul constatator, a audiat persoanele sus-numite, iar la audierea acestora a întocmit procesele-verbale de consemnare a declarațiilor.

La fel, constată instanța că, în plângerea colectivă formulată de către locuitorii satului *****, raionul Edineț, Prodan Mihail, Spînu Gheorghe, Cojocaru Clava, Prodan Alexandra, Țentiu Maria, Lungu Dora, Alecciuc Galina, Podari Ion, Moraru Clavdia, au indicat că *****in în perioada anilor 2022-2023 fără întocmirea cărorva acte corespunzătoare, a dispus organizat demontarea/demolarea construcției – casa de cultură a satului *****, însușindu-și materialele de construcție, prin ce a cauzat bugetului Primăriei un prejudiciu de 1 000 000 lei, astfel semnalând o infracțiune prevăzute de art. 190 Cod penal *(Escrocheria)*.

Mai reține instanța și faptul că, prin decizia emisă, agentul constatator a dispus încetarea procesului contravențional în baza art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional – nefiind clar însă prin prisma cărei contravenții agentul constatator a investigat cazul.

Or, în plângerea, adresată Procuraturii raionului Edineț, petiționarul Prodan Mihail și locuitorii satului *****, raionul Edineț, Spînu Gheorghe, Cojocaru Clava, Prodan Alexandra, Țentiu Maria, Lungu Dora, Alecciuc Galina, Podari Ion, Moraru Clavdia, au solicitat expres examinarea acțiunilor lui *****in prin prisma săvârșirii infracțiunii prevăzută de art. 190 Cod penal – *Escrocheria.*

Ca urmare, agentul constatator urma a verifica oportunitatea înregistrării plângerii petiționarului Prodan Mihail și locuitorii satului *****, raionul Edineț, Spînu Gheorghe, Cojocaru Clava, Prodan Alexandra, Țentiu Maria, Lungu Dora, Alecciuc Galina, Podari Ion, Moraru Clavdia în Registrul R-1 al IP Edineț și oferirii posibilității organului de urmărire penală din cadrul IP Edineț, de a cerceta

plângerea prin prisma art. 274 Cod de procedură penală și constatării existenței/inexistenței infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal.

Deși, în cadrul ședinței de judecată, agentul constatator a menționat că, plângerile date au fost examinate prin prisma legii procesual penale de către Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova, din materialul contravențional prezentat, instanța cu certitudine a stabilit, că la data de 21.02.2024 Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova, a remis în adresa IP Edineț materialul înregistrat pentru investigarea și constatarea infracțiunilor prevăzute de art. 186 și art. 191 Cod penal, în temeiul prevederilor Codului de procedură penală, conform cărora organul de poliție este împuternicit cu funcții de constatare a acestui tip de infracțiuni.

Având în vedere cele arătate *supra*, instanța de judecată consideră că organul de constatare superficial a examinat plângerea colectivă parvenite de la locuitorii satului *****, raionul Edineț, Prodan Mihail, Spînu Gheorghe, Cojocaru Clava, Prodan Alexandra, Țentiu Maria, Lungu Dora, Alecciuc Galina, Podari Ion, Moraru Clavdia, și în mod pripit a emis decizia de încetare a procesului contravențional în baza art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, agentul constatator neacumulând probe care i-ar întemeia decizia, admițând multiple erori procesuale la investigarea plângerii.

În urma normelor și constatărilor afirmate supra instanța de judecată reține necesar de anula decizia agentului constatator Nistor Alexei din data de 09.07.2024 asupra cauzei contravenționale înregistrată în Registrul R-2 al IP Edineț, cu nr. ***** din 29.02.2024, cu remiterea acesteia IP Edineț pentru lichidarea neajunsurilor stabilite în prezenta hotărâre.

În conformitate cu art. 448, art. 460 și art. 462 Cod contravențional, instanța de judecată

hotărăște:

Se admite contestația depusă de Prodan Mihail.

Se declară nulă decizia agentului constatator al IP Edineț, Nistor Alexei din data de 09.07.2024, emisă pe rezultatele controlului materialului înregistrat la data de 29.02.2024 în Registrul R-2 al IP Edineț cu nr. *****, prin care s-a dispus de încetat procesul contravențional în baza art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional.

Se remite în adresa Inspectoratului de Poliție Edineț materialului înregistrat în R-2 a IP Edineț, cu nr. ***** din 29.02.2024, pentru petrecerea unui control suplimentar al plângerii și, în dependență de circumstanțele stabilite, să se adopte o hotărâre în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

Hotărârea cu drept de atac, în ordine de recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Toma Alexandru**